

rannoho vtruchannia dlia otrymannia takoi posluhy [Procedure for early detection of developmental disorders or risks in children and timely referral of families for early intervention services]. (2023). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2023-п> [in Ukrainian].

Chernichenko, L. A. (2020). Rannia lohopedychna korektsiia: navchalno-metodychnyi posibnyk [Early speech therapy correction: A teaching-methodological manual]. Uman: Vizavi. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті розкрито особливості міждисциплінарної взаємодії фахівців у процесі надання послуги раннього втручання дітям раннього віку з порушеннями психофізичного розвитку. Схарактеризовано сутність раннього втручання як сімейно-центрованої, міжвідомчо скоординованої послуги, яка охоплює медичні, психолого-педагогічні та соціальні компоненти підтримки. Акцентовано увагу на ролі вчителя-логопеда як ключового учасника міждисциплінарної команди, що забезпечує своєчасне виявлення, профілактику та корекцію мовленнєвих порушень, тісно співпрацюючи з батьками, лікарями, психологами, педагогами-дефектологами, соціальними працівниками. Обґрунтовано необхідність координації логопедичної допомоги з іншими видами підтримки для формування індивідуальної програми розвитку дитини. Проаналізовано функції логопеда в команді раннього втручання, визначено основні напрямки його взаємодії з іншими спеціалістами. Наголошено на важливості дотримання принципів сімейно-центрованості, недискримінації, професійного партнерства, конфіденційності та мультидисциплінарності. Встановлено, що ефективна міждисциплінарна співпраця є запорукою цілісного супроводу дитини та її сім'ї, дозволяє врахувати індивідуальні потреби, мінімізувати вплив порушень та сприяти успішній соціалізації дитини.

Ключові слова: *раннє втручання, міждисциплінарна команда, вчитель-логопед, мовленнєві порушення, ранній розвиток.*

УДК 376.42-056.36:371.3:004

INNOVATIVE METHODS OF CORRECTIVE WORK WITH YOUNGER SCHOOLCHILDREN WHO HAVE SEVERE SPEECH DISORDERS

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ, ЯКІ МАЮТЬ ТЯЖКІ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЯ

Інна Литвин

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
початкової і спеціальної освіти
E-mail: in.litvin19@vu.cdu.edu.ua
ORCID 0009-0009-4715-7025
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна

Inna Lytvyn

Ph. D in Pedagogy, senior lecturer of
the Department of Primary and
and Special Education
E-mail: in.litvin19@vu.cdu.edu.ua
ORCID 0009-0009-4715-7025
Bohdan Khmelnytsky National
University of Cherkasy, Ukraine

ABSTRACT

The article presents a theoretical substantiation and synthesis of innovative methods for corrective work with younger schoolchildren who have severe speech disorders. Based on modern scientific approaches in the fields of speech therapy, psycholinguistics, neuropsychology, and special pedagogy, the article characterizes methods that provide a multi-level impact on the speech, cognitive, and emotional-personal development of the child. In particular, the features of using methods such as multimedia therapy, mnemonic techniques, sketchnoting, and methods involving information and communication technologies are revealed. Special attention is paid to the effectiveness of using digital platforms and mobile applications adapted to the needs of children with severe speech disorders. The role of innovative corrective methods in stimulating speech development and reducing language barriers typical of younger school-age children with severe speech disorders is highlighted. The necessity of adapting innovative methods to the individual characteristics of each child is substantiated. The article defines the conditions for the effective use of innovative methods in corrective work with younger schoolchildren with severe speech disorders: systematic work adapted to the individual needs of the child; close cooperation among the speech therapist, teacher, parents, and psychologist; provision of a technical base and appropriate training of specialists in the use of innovative corrective methods with children with SSD.

Key words: *innovative methods, corrective work, severe speech disorders, younger schoolchildren, speech therapy, special education.*

Актуальність теми. Тяжкі порушення мовлення у молодших школярів значною мірою ускладнюють їхній мовленнєвий, когнітивний та емоційно-особистісний розвиток, створюють суттєві бар'єри у навчанні та соціальній взаємодії. У молодшому шкільному віці мовлення є не лише засобом спілкування, а й основним інструментом засвоєння знань, формування мислення, розвитку психічних процесів. Відтак, діти з порушеннями мовлення потребують цілеспрямованої, науково обґрунтованої та ефективної корекційної допомоги з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей. Незважаючи на накопичений теоретичний та практичний досвід у сфері логопедії, традиційні методи корекції не завжди забезпечують очікувану результативність у сучасних умовах, коли дитина потребує не лише логопедичної допомоги, а й створення сприятливого розвивального середовища, що активізує її особистісний потенціал. У зв'язку з цим виникає потреба у пошуку та впровадженні інноваційних методів корекційної роботи, які поєднують логопедичні прийоми з технологіями розвитку мислення, емоційного інтелекту, креативності, інтерактивного навчання тощо. Тому актуальною є проблема теоретичного обґрунтування та практичного впровадження інноваційних методів корекційної роботи з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення, з метою підвищення її ефективності, забезпечення повноцінної участі дітей у навчальному процесі та їхньої успішної соціалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень і публікацій, присвячених інноваційним методам корекційної роботи з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення (ТПМ), свідчить про зростаючий інтерес науковців до цієї проблематики. Останніми роками

спостерігається активне впровадження новітніх підходів у логопедичну практику, спрямованих на підвищення ефективності корекційно-розвиткової роботи. Зокрема, В. В. Подгорна у своєму дослідженні акцентує увагу на необхідності комплексного підходу до корекції мовленнєвих порушень, що включає не лише традиційні методи, але й інноваційні технології, такі як використання мультимедійних засобів та інтерактивних вправ. Авторка підкреслює важливість індивідуалізації навчального процесу та адаптації методик до потреб кожної дитини (Подгорна, 2015). Л. О. Луканьова у своїй статті розглядає сучасні науково-практичні аспекти формування навичок комунікації і мовлення у дітей з ТПМ. Вона зазначає, що ефективність корекційної роботи значною мірою залежить від своєчасної діагностики та впровадження інноваційних методів, таких як ігрові технології, арт-терапія та використання інформаційно-комунікаційних технологій (Луканьова, 2024). У дослідженні Т. М. Швалюк та Н. В. Чередніченко розглядається педагогічна технологія формування граматичного поняття «іменник» у молодших школярів із ТПМ. Авторки пропонують поетапну методику, яка включає використання візуальних засобів, інтерактивних вправ та дидактичних ігор для покращення засвоєння граматичних структур (Швалюк, Чередніченко, 2022). Дослідження також підкреслюють важливість впровадження інноваційних технологій у логопедичну практику. Наприклад, використання дидактичного синквейну як засобу розвитку мовленнєвих навичок у дітей із ЗНМ (загальне недорозвинення мовлення) дозволяє активізувати пізнавальну діяльність учнів та сприяє формуванню зв'язного мовлення. Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить про те, що інноваційні методи корекційної роботи з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення, є ефективними засобами підвищення якості логопедичної допомоги. Вони сприяють розвитку мовленнєвих навичок, покращенню комунікативної компетентності та соціалізації дітей з особливими освітніми потребами. Однак, незважаючи на наявність окремих методичних розробок та позитивних прикладів впровадження інновацій, спостерігається відсутність систематизованого, науково обґрунтованого узагальнення цих підходів.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання. Теоретично обґрунтувати та узагальнити інноваційні методи корекційної роботи з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. На сучасному етапі розвитку спеціальної освіти інноваційні методи в логопедичній практиці дедалі частіше позиціонуються як важлива складова ефективної корекційної роботи з дітьми, які мають тяжкі порушення мовлення (ТПМ).

Науковці розглядають інноваційні методи в логопедії як новітні методи корекційної роботи, що мають високу ефективність, враховують індивідуальні особливості дитини та сприяють формуванню позитивного емоційного фону під час взаємодії з логопедом. Дослідники О. Матяш та Л. Перетяга зазначають, що інноваційні методи не замінюють традиційні, а слугують їхнім доповненням, розширюючи інструментарій фахівця та підвищуючи якість логопедичної допомоги. Інноваційність методів проявляється в їх нетрадиційності, мультисенсорності, інтегративності та спрямованості на розвиток не лише

мовлення, а й особистісного потенціалу дитини. Водночас, із їх поширенням у логопедичній практиці, окремі методи можуть переходити до категорії традиційних (Матяш, Перетяга, 2022).

У контексті нашого дослідження під інноваційними методами розуміємо такі, що базуються на нових наукових досягненнях у сфері логопедії, нейропсихології, педагогіки та інформаційних технологій, і передбачають зміну та доповнення традиційних підходів до організації корекційного впливу. Серед них: арт-терапевтичні методи, що використовують образотворчу діяльність як засіб розвитку мовлення; методи логопедичного та пальчикового масажу, спрямовані на стимуляцію артикуляційного апарату; методи біоенергопластики, що поєднують фізичні вправи з дихальними техніками; сенсорні методи, орієнтовані на гармонізацію сприймання та розвитку мовленнєвих реакцій; методика су-джок, яка активізує мовлення через вплив на біологічно активні точки; методи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; кінезіологічні методи, що поєднують рухову активність і мовленнєву стимуляцію; методи пісочної терапії та пісочної анімації, які активізують мовлення через ігрову діяльність, та інші.

Вважаємо доцільним розглянути такі інноваційні методи корекційної роботи з молодшими школярами, які мають ТПМ, що лише набувають актуальності у сучасній спеціальній освіті.

Одним із нових напрямів у корекційній роботі є мультитерапія, яка набуває все більшого значення у роботі з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення. Цей метод передбачає використання мультфільмів для розвитку мовленнєвих, когнітивних та емоційних навичок у дітей.

Згідно з дослідженнями, мультитерапія виконує низку функцій у педагогічній практиці, таких як розважальна, комунікативна, самореалізація, ігротерапевтична, діагностична, корекційна, міжнаціональної комунікації та соціалізації. Перегляд та аналіз мультфільмів сприяє формуванню у дітей уявлень про добро і зло, еталони поведінки, а також розвитку мовлення через ідентифікацію та імітацію героїв.

У контексті корекційної роботи з дітьми, які мають тяжкі порушення мовлення, мультитерапія може бути ефективним засобом для розвитку мовленнєвих навичок через обговорення сюжетів та героїв мультфільмів; стимулювання емоційного реагування та вираження почуттів; покращення соціальних навичок через групові заняття та спільне створення мультфільмів.

Ще одними інноваційними методами корекційної роботи є мнемотехніка та скрайбінг. Вони базуються на візуалізації мовного матеріалу, що полегшує його сприйняття, запам'ятовування, відтворення та сприяють розвитку мовлення у дітей з тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ) (Городиська, 2020).

Мнемотехніка використовується переважно як метод формування монологічного мовлення у дітей. Застосування мнемотехніки у вигляді мнемододіж, мнемододіжок та інших візуальних схем сприяє розвитку зв'язного мовлення, збагаченню словникового запасу та формуванню навичок переказу художніх творів.

Скрайбінг в логопедичній практиці передбачає створення візуальних нотаток, які допомагають у структуризації та засвоєнні інформації. Цей метод сприяє розвитку мовлення у дітей з ТПМ, покращуючи їхню здатність до

сприйняття та відтворення мовного матеріалу (Курєнкова, 2023).

Також важливу роль у сучасній логопедичній практиці відіграють інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), які забезпечують візуалізацію мовного матеріалу, полегшують сприймання, стимулюють мотивацію до навчання, створюють умови для самостійної роботи учня. Серед інноваційних комп'ютерних засобів, спрямованих на корекцію мовленнєвих порушень у дітей, особливу увагу привертає програма «Домашній Логопед-Intellect», автором якої є українська дослідниця та фахівчиня в галузі спеціальної освіти В. Тарасенко. Зазначена програма реалізує метод високочастотної терапії, спрямований на стимуляцію природної мозкової активності через звукові сигнали високих частот, що є одним з новітніх підходів у сфері логопедичної допомоги (Ласточкина, 2019).

Розробка ґрунтується на попередньому практичному досвіді використання методу «електронного вуха», ефективність якого, за твердженням авторки, була підтверджена у роботі з дітьми, які мали затримку психічного розвитку. Внаслідок проходження одного курсу терапії у таких дітей спостерігалось істотне скорочення термінів затримки розвитку. Це дало підстави для розширення сфери застосування методу високочастотної стимуляції не лише на дітей із порушеннями, а й на дітей з умовно-нормативним типом розвитку.

У межах реалізації зазначеного підходу створено низку програмних продуктів для корекційної та стимулювальної роботи, адаптованих до потреб дітей з різними формами мовленнєвих та когнітивних порушень. З-поміж них програма «Домашній Логопед-Intellect» вирізняється своєю функціональною спрямованістю на стимуляцію фонематичних процесів, а також активацію всіх складових мовленнєвої системи (Ласточкина, 2019).

У дослідженнях засвідчено ефективність застосування цієї програми за такими показниками: розширення активного словника (дитина починає говорити більше, використовуючи нові склади або слова); покращення фонетико-фонематичної організації мовлення (зростає чіткість звуковимови, дитина починає самостійно себе виправляти); удосконалення розуміння зверненого мовлення (діти демонструють здатність до сприймання довших фраз та правильного реагування на складні запитання); активізація слухової уваги (діти охочіше слухають казки, беруть участь у діалогах, читають із батьками); розвиток дрібної та загальної моторики (удосконалюються навички малювання, письма, точність рухів); поліпшення слухомовленнєвої пам'яті (здатність до переказу почутого або прочитаного).

Іншою важливою цифровою розробкою у сфері альтернативної та додаткової комунікації є додаток «Балакунчик», створений у 2015 р. українським розробником А. Тулюком для дитини з розладами аутистичного спектру. Функціонально програма виконує роль штучного замітника мовлення: користувач будує висловлювання за допомогою піктограм, що позначають дії, предмети, явища тощо. Принцип взаємодії реалізується через послідовне вибирання зображень, кожне з яких озвучується голосом диктора (жіночим, чоловічим або дитячим) (Тулюк, 2015).

Особливістю першої версії програми є наявність бази з 1000 слів та можливість вибору типу піктограм (кольорові або чорно-білі), що забезпечує її адаптацію для осіб з різними особливостями сприймання, зокрема, для дітей з

аутизмом. При цьому враховано граматичну структуру висловлювань, що підвищує природність і функціональність сформованих речень. Додаток підтримує встановлення на пристрої з операційними системами iOS та Android і може бути використаний не лише для дітей з аутизмом, а й для осіб з алалією, афазією, дизартрією та іншими тяжкими мовленнєвими порушеннями вторинного генезу (Тулук, 2015).

Ефективне впровадження будь-яких інноваційних методів у логопедичну практику з дітьми, які мають тяжкі порушення мовлення (ТПМ), можливе лише за дотримання певних умов, що забезпечують результативність корекційної роботи, зокрема:

1. Індивідуалізація та систематичність корекційного процесу: інноваційні методи, такі як мульттерапія, мнемотехніка, скрайбінг та використання інформаційно-комунікаційних технологій, повинні бути адаптовані до індивідуальних потреб кожної дитини. Систематичне застосування цих методів у корекційній роботі сприяє поступовому розвитку мовленнєвих навичок.

2. Міждисциплінарна співпраця фахівців: ефективність інноваційних методів значно зростає за умови тісної взаємодії логопеда, учителя, психолога та батьків. Спільне планування та реалізація корекційних заходів забезпечують комплексний підхід до розвитку дитини, враховуючи всі аспекти її розвитку.

3. Забезпечення технічної бази та підготовка фахівців: використання інноваційних технологій, наприклад програм «Домашній Логопед-Intellect» та «Балакунчик», вимагає наявності відповідного технічного обладнання та підготовлених фахівців. Постійне підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері логопедії та суміжних наук є необхідною умовою для ефективного впровадження інноваційних методів.

Таким чином, інноваційні методи будуть результативними лише за умови: систематичної роботи, адаптованої до індивідуальних потреб дитини; тісної співпраці логопеда, учителя, батьків і психолога; забезпечення технічної бази та відповідного навчання фахівців.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Узагальнюючи результати дослідження, можна стверджувати, що впровадження інноваційних методів у корекційну роботу з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення (ТПМ), є ефективним засобом підвищення якості логопедичної допомоги. Застосування таких методів, як мульттерапія, мнемотехніка, скрайбінг, пісочна терапія, кінезіологічні вправи та інформаційно-комунікаційні технології, сприяє розвитку мовленнєвих, когнітивних та емоційних навичок у дітей з ТПМ. Ці методи дозволяють адаптувати корекційний процес до індивідуальних потреб кожної дитини, враховуючи її особливості сприймання та навчання. Перспективами подальших досліджень є експериментальна перевірка ефективності застосування інноваційних методів у корекційній роботі з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення, наданні методичних рекомендацій для педагогів для впровадження інноваційних методів у корекційній роботі.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Городиська, В. В. (2020). Упровадження арт-терапії як інноваційної технології у дошкільних закладах освіти. *Педагогіка формування творчої*

особистості у вищій і загальноосвітній школах: Збірник наукових праць, (69), т. 1, 56–61. Запоріжжя: КПУ.

Куренкова, А. (2023). Інноваційні технології мовленнєвого розвитку дітей з ЗНМ в роботі вчителя-логопеда. *Актуальні питання гуманітарних наук*, (62, т. 2), 248–249. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-40>

Ласточкіна, О. (2019). Використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності логопеда [Електронний ресурс]. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): Збірник наукових праць*, (12), Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006. За ред. В. Синьова, О. Гаврилова.

Луканьова, Л. (2024). Формування навичок комунікації та мовлення у дітей з тяжкими порушеннями мовлення як наукова проблема. *Інноваційна педагогіка*. 73, 110–113. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/73.22>

Матяш, О. М., & Перетяга, Л. Є. (2022). Використання інноваційних методів у процесі корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення. *Харківський природничий форум: V Міжнародна конференція молодих учених, Харків, 19–20 травня 2022 р.* [Електронне видання], 131–133. Харків: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

Подгорна, В. В. (2015). Сучасний стан і зміст корекційної роботи з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення. *Педагогіка*, (5), Київ: Наука і освіта. 91–96.

Подгорна, В. В. (2015). Взаємозв'язок корекції рухового і вербального розвитку дітей молодшого шкільного віку з важкими порушеннями мовлення (Дисертація кандидата педагогічних наук, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського). 229 с.

Тулук, А. Програмовий додаток «Балакунчик». URL : https://ye.ua/zdorovya/21213_Batki_ditey_autistiv_rozroblyayit_specialnu_programu_dlya_gadzhativ_schob_dopomogti_ditkam_navchitisya_spilkuvatisya.htm

Швалюк, Т. М., & Чередніченко, Н. В. (2022). Педагогічна технологія формування граматичного поняття «іменник» у молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення. *Науковий часопис. Серія 19: Корекційна педагогіка*, (42), 60–67. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series19.2022.42.06>

REFERENCES

Horodyska, V. V. (2020). Uprovadžhennia art-terapii yak innovatsiinoi tekhnolohii u doshkilnykh zakladakh osvity [Implementation of art therapy as an innovative technology in preschool educational institutions]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh: Zbirnyk naukovykh prats – Pedagogy of personality development in higher and general education schools: Collection of scientific works*, (69), Vol. 1, 56–61. Zaporizhzhia: KPU. [in Ukrainian].

Kurienkova, A. (2023). Innovatsiini tekhnolohii movlennievoho rozvytku ditei z ZNM v roboti vchytelia-lohopedi [Innovative technologies for speech development of children with speech underdevelopment in the work of a speech therapist]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, (62, Vol. 2), 248–249. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-40> [in Ukrainian].

Lastochkina, O. (2019). Vykorystannia komp'iuternykh tekhnolohii u profesiinii diialnosti lohopedi [Use of computer technologies in the professional activity of a speech therapist] [Electronic resource]. *Aktualni pytannia korektsiinoi*

osvity (pedagogichni nauky): Zbirnyk naukovykh prats – Current Issues of Special Education (Pedagogical Sciences): Collection of Scientific Papers, (12). Kam'ianets-Podilskyi: PP Medobory-2006. Edited by V. Synov & O. Havrylova. [in Ukrainian]

Lukanova, L. (2024). Formuvannia navychok komunikatsii ta movlennia u ditei z tiazhkymy porushenniamy movlennia yak naukova problema [The development of communication and speech skills in children with severe speech disorders as a scientific issue]. *Innovatsiina pedagogika – Innovative Pedagogy*, (73), 110–113. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/73.22> [in Ukrainian].

Matiash, O. M., & Peretiaha, L. Ye. (2022). Vykorystannia innovatsiinykh metodiv u protsesi korektsiinoi roboty z ditmy z porushenniamy movlennia [Use of innovative methods in correctional work with children with speech disorders]. In *Kharkivskiy pryrodnychiy forum: V Mizhnarodna konferentsiia molodykh uchenykh – Kharkiv Natural Forum: 5th International Conference of Young Scientists*, Kharkiv, May 19–20, 2022 [Electronic publication], 131–133. Kharkiv: Kharkivskiy natsionalnyi pedagogichnyi universytet imeni H. S. Skovorody. [in Ukrainian].

Podhorna, V. V. (2015). Suchasnyi stan i zmist korektsiinoi roboty z molodshymy shkoliaramy, yaki maiut tiazhki porushennia movlennia [Current state and content of correctional work with younger schoolchildren with severe speech disorders]. *Pedagogika – Pedagogy*, (5), 91–96. Kyiv: Nauka i osvita. [in Ukrainian].

Podhorna, V. V. (2015). Vzaimozv'iazok korektsii rukhovoho i verbalnoho rozvytku ditei molodshoho shkilnoho viku z vazhkymy porushenniamy movlennia [Correlation between motor and verbal development correction in younger schoolchildren with severe speech disorders] (Candidate of Pedagogical Sciences dissertation, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky). 229 p. [in Ukrainian].

Tuliuk, A. (n.d.). Prohramovyi dodatok «Balakunchyk» [Software app “Balakunchyk”]. Retrieved from https://ye.ua/zdorovya/21213_Batki_ditey_autistiv_rozroblyayit_specialnu_programu_dlya_gadzhativ_schob_dopomogti_ditkam_navchitisya_spilkuvatisya.htm [in Ukrainian].

Shvaliuk, T. M., & Cherednichenko, N. V. (2022). Pedagogichna tekhnolohiia formuvannia hramatychnoho poniattia «imennyk» u molodshykh shkoliariv iz tiazhkymy porushenniamy movlennia [Pedagogical technology for forming the grammatical concept “noun” in junior schoolchildren with severe speech disorders]. *Naukovyi chasopys. Seriya 19: Korektsiina pedagogika – Scientific Journal. Series 19: Correctional Pedagogy*, (42), 60–67. <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series19.2022.42.06> [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті здійснено теоретичне обґрунтування та узагальнення інноваційних методів корекційної роботи з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення. На основі сучасних наукових підходів у галузях логопедії, психолінгвістики, нейропсихології та спеціальної педагогіки охарактеризовано методи, що забезпечують багаторівневий вплив на мовленнєвий, когнітивний та емоційно-особистісний розвиток дитини. Зокрема, розкрито особливості використання таких методів, як мулъттерапия, мнемотехніка, скрайбінг, методи із застосуванням інформаційно-комунікаційних засобів, тощо. Окрему увагу приділено ефективності

використання цифрових платформ та мобільних застосунків, адаптованих до потреб дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Схарактеризовано роль інноваційних методів корекційної роботи у стимулюванні мовленнєвого розвитку та зниженні мовних бар'єрів, характерних для дітей молодшого шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення. Обґрунтовано необхідність адаптації інноваційних методів до індивідуальних особливостей кожної дитини. Визначено умови ефективного застосування інноваційних методів у корекційній роботі з молодшими школярами, які мають тяжкі порушення мовлення: систематична робота, адаптована до індивідуальних потреб дитини молодшого шкільного віку; тісна співпраці логопеда, учителя, батьків і психолога; забезпечення технічної бази та відповідного навчання фахівців щодо використання інноваційних методів корекційної роботи з дітьми з ТПМ.

Ключові слова: *інноваційні методи, корекційна робота, тяжкі порушення мовлення, молодші школярі, логопедія, спеціальна освіта.*